

26 JUN 2003

**RELATIONSHIPS AMONG SELECTED BASIC
CONDITIONING FACTORS, CHILD-CARE AGENCY,
AND MATERNAL CARE-GIVING BEHAVIORS UPON
FEBRILE CHILDREN AGED 3 MONTHS TO 6 YEARS**

NARUMOL GAJASENI

๒

With compliments

of

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(PEDIATRIC NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2003

ISBN 974-04-3114-3

COPY RIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
N237M
2003
C.2

Copyright by Mahidol University

**RELATIONSHIPS AMONG SELECTED BASIC CONDITIONING FACTORS,
CHILD-CARE AGENCY, AND MATERNAL CAREGIVING BEHAVIORS
UPON FEBRILE CHILDREN AGED 3 MONTHS TO 6 YEARS****NARUMOL GAJASENI 4336848 RAPN/M****M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)****THESIS ADVISORS: JARIYA WITTAYA-SOOPORN, D.N.S., WILAI LEESUWAN,
M.Ed.****ABSTRACT**

The main purposes of this descriptive research were to describe characteristics of the concepts of child-care agency and maternal caregiving behaviors upon febrile children aged 3 months to 6 years, and to identify factors influencing maternal caregiving behaviors upon febrile children aged 3 months to 6 years.

Orem's general theory of nursing (1985) was used in this study. The sample consisted of 90 mothers who brought their febrile children with "a high fever" as a chief complaint to the Pediatric Out-Patient Department of the Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital. The subjects were selected by purposive sampling between August and October 2002. A three-part questionnaire was used to collect the demographic data, child-care agency for fever management, and maternal caregiving behaviors upon febrile children aged 3 months to 6 years. Data were analyzed using descriptive statistics and multiple linear regression.

The results of this study indicated that a majority of the mothers had high score for child-care agency and maternal caregiving behaviors ($\bar{X} = 205.76$, $SD = 20.39$ and $\bar{X} = 51$, $SD = 6.31$ respectively). However, they had some limitations regarding child-care agency, especially knowledge about thermometer utilization and complications of fever, and capability to calmly manage the fever. They also had some inappropriate maternal caregiving behaviors, particularly thermometer application and tepid sponging duration.

Hierarchical multiple regression showed that in the first step, all basic conditioning factors, including educated duration, experiences in febrile-child care, and information resources about febrile-child care, could account for 49.4 % of the variance in maternal caregiving behaviors ($p < .001$). In the final step, all basic conditioning factors and child-care agency could together account for 59.3 % of the variance in maternal caregiving behaviors ($p < .001$).

It was then concluded that mothers of febrile-children aged 3 months to 6 years who had high education, many febrile-child care experiences, many information resources, and a high level of child-care agency would have appropriate caregiving behaviors. Thus, in order to maintain a high level of child-care agency, and to adjust the limitations of child-care agency and promote the appropriateness of maternal caregiving behaviors upon febrile children aged 3 months to 6 years, nurses have to create an appropriate supportive-educative nursing system based on all of the above variables.

**KEY WORDS: BASIC CONDITIONING FACTORS / CHILD-CARE AGENCY /
MATERNAL CAREGIVING BEHAVIORS / FEBRILE
CHILDREN AGED 3 MONTHS TO 6 YEARS**

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานบางประการ ความสามารถในการดูแลบุตรที่มีไข้สูงและพฤติกรรมการดูแลบุตรที่มีไข้สูงของมารดาเด็กอายุ 3 เดือน ถึง 6 ปี (RELATIONSHIPS AMONG SELECTED BASIC CONDITIONING FACTORS, CHILD-CARE AGENCY, AND MATERNAL CAREGIVING BEHAVIORS UPON FEBRILE CHILDREN AGED 3 MONTHS TO 6 YEARS)

นฤมล คชเสนี 4336848 RAPN/M

พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : จริยา วิฑะสุกร พย.ค., วิไล ถิสุวรรณ ค.ม.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของความสามารถในการดูแลบุตรที่มีไข้สูงและพฤติกรรมการดูแลบุตรที่มีไข้สูงของมารดาเด็กอายุ 3 เดือนถึง 6 ปี และหาอำนาจการทำนายของปัจจัยพื้นฐานบางประการและความสามารถในการดูแลบุตรที่มีไข้สูง ต่อพฤติกรรมการดูแลบุตรที่มีไข้สูงของมารดาเด็กอายุ 3 เดือนถึง 6 ปี โดยใช้กรอบแนวคิดการดูแลตนเองของโอเรียม กลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมารดาของเด็กที่มารับการตรวจ ณ หน่วยตรวจเด็ก คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ในระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2545 จำนวน 90 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้มารดาตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดความสามารถในการดูแลบุตรที่มีไข้สูง และแบบวัดพฤติกรรมการดูแลบุตรอายุ 3 เดือน ถึง 6 ปีที่มีไข้สูง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายและสถิติการวิเคราะห์หาค่าถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า มารดาส่วนใหญ่มีความสามารถในการดูแลบุตรและมีความเหมาะสมของพฤติกรรม การดูแลบุตรอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 205.76$, $SD = 20.39$ และ $\bar{X} = 51$, $SD = 6.31$ ตามลำดับ) แต่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการใช้ปรอทวัดไข้และภาวะแทรกซ้อนของการมีไข้สูง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ การใช้ปรอทในการวัดไข้ และการใช้ระยะเวลาที่เหมาะสมในการเช็ดตัวเพื่อลดไข้

เมื่อวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณแบบเชิงขั้นพบว่า ในขั้นแรกของการวิเคราะห์ ปัจจัยพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ระยะเวลาในการศึกษา ประสบการณ์ในการดูแลเด็กที่มีไข้สูงและแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่มีไข้สูง อธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการดูแลบุตรอายุ 3 เดือนถึง 6 ปีที่มีไข้สูง ได้ร้อยละ 49.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 ในขั้นสุดท้ายเมื่อนำความสามารถในการดูแลบุตรที่มีไข้สูงเข้าไปร่วมวิเคราะห์สามารถร่วมกัน อธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการดูแลบุตรอายุ 3 เดือนถึง 6 ปีที่มีไข้สูง ได้ร้อยละ 59.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

ผลการศึกษารูปได้ว่ามารดาที่มีการศึกษาสูง มีประสบการณ์มากในการดูแลเด็กที่มีไข้สูง มีแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่มีไข้สูงมาก และมีความสามารถสูงในการดูแลบุตรที่มีไข้สูงจะมี พฤติกรรมที่เหมาะสมในการดูแลบุตรอายุ 3 เดือนถึง 6 ปีที่มีไข้สูง ดังนั้นเพื่อพัฒนาความสามารถของมารดา และช่วยเหลือการกระทำการดูแลเด็กอายุ 3 เดือนถึง 6 ปีที่มีไข้สูง พยาบาลต้องสนับสนุนและให้ความรู้ เพื่อให้มารดาคงไว้ซึ่งความสามารถและพฤติกรรมที่ดี และปรับแก้ข้อจำกัดของความสามารถและพฤติกรรม การดูแลที่ไม่เหมาะสมโดยคำนึงถึงปัจจัยดังกล่าวข้างต้น